

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.

Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — — 12 K
Negyedévre — — — — 6 K
Egy hónapra — — — — 2 K
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünnep-
napok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 191. szám.

Szerda, augusztus 23.

A miniszterelnök a helyzetről.

— augusztus 23.

A „Frankfurter Zeitung“ levelezője a napokban Tátralomniczon fölkereste Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt és hosszabb beszélgetést folytatott vele a politikai helyzetről.

A levelező első kérdése az volt, vajjon hiszi-e még mindig a miniszterelnök, hogy a vállalkozása erőszak nélkül is sikerrel fog járni? A miniszterelnök ezt felelte:

— Jobban, mint valaha. Az obstrukciónak a legkisebb visszhangja sincs az országban. Egyik vármegye a másik után itéli el.

— S ez egészen tiszta munka?

— Egészen. A hangulat még elkésere-
dettebb, mint ahogyan a határozatokban
kifejezésre jut. Jelentéseink vannak ellen-
zéki vármegyékből, ahol a kormánypártba
való átlépéssel fenyegetőznek, ha az ob-
strukció nem ér hamarosan véget. Nekünk
van időnk és türelmünk.

— Mindenütt meg van ez az idő s tü-
relem?

— Mindenütt. Ha az urak azt hiszik,
hogy ő Felsője kifárad és erőszakos rend-
szabályokat kíván, alábecsülik a Felsője
belátását. A pártban sincsen most már a
taktika dolgában véleménykülönbség. Mi
nem csinálunk martirokat. A martirok mi
vagyunk.

— De hogyan jut ki az ellenzék a
zsákutcából, amelybe belejutott?

Ez voltaképpen az ő dolga volna. De
én azt hiszem, ha elmúlik augusztus, amely
mégis a szünidő hónapja, amelyben nem
igen szokás dolgozni s ha jön szeptember,

amikor a gyermekek megint iskolába men-
nek, mi is szorgalmasak leszünk s szak-
szerűen fogunk dolgozni. Ez annyit jelent,
hogy a vita meg fog indulni. A vita pedig
másként nem fejeződhetik be, mint a ja-
vaslatok elfogadásával. Csak világosan
kell szemügyre venni a helyzetet. A két
éves katonai szolgálatot az egész ország
akarja. A csapatok létszáma felemelésének
szükségét az ellenzéki urak is elismerték,
amikor kormányon voltak. Ami nemzeti
engedmény elérhető, előbb elérjük, mint az
ellenzék. Azt az ürügyet, hogy az általános
választójog parlamentje döntsön a javas-
latokról, maga az ellenzék is elvetette, ami-
kor kijelentette, hogy harca nem a választó-
reform dolgában való megegyezést cé-
lozza, amire becsülettel törekszünk, hanem
tisztán a véderőreform ellen szól. E téren
azonban az erélyes ellenzéki akciónak igen
nagy akadály, hogy az ellenzék maga is
ugyanazt a reformot akarta megcsinálni, a
mikor kormányon volt. Marad egy utolsó
lehetőség: az ország nincs megelégedve a
kormányal s támogatja azt a harcot,
melynek a kormány megbuktatása a célja.
Ennek azonban épp az ellenkezője áll. Az
ország nyugalmat akar s a koalíciós éra
csalódásai még ma is annyira megfekszik
a gyomrára, hogy a hatalomért való szemé-
lyi harcoktól elfordul. Hol van itt tehát
az az erkölcsi erő, amellyel meg lehet buk-
tatni a kormányt, mely csak a szükségeset
akarja s erős, egységes párt áll a háta
mögött?

Több kisebb jelentőségű ügyre vonat-
kozó kérdés után a levelező utolsó kérdése
arra vonatkozott, hogy mikor kerül a sor
a választói reformra. A miniszterelnök így
felelt:

— A reform a jövő nyár vagy ősz
előtt nem kerülhet napirendre. Ennek is
megvan a maga jó oldala. A nézetek addig
is tisztázódnak s az ellentétek letompulnak.
Megcsinálni azonban mindenesetre kell,
mert nekünk mindenképp szükségünk
van Magyarországra szociális megújulására.
A középosztály, amely némely privilégium-
mának elvesztését félti, mindinkább rájön
hogy ezek a privilégiumok ránézve inkább
károsak. Mert általános igazság, hogy a
privilégium először valóban előny, de az-
után ugy beleszokik az ember, hogy el-
veszti az élet versenyéhez való harc-képes-
ségét. Az általános választójog minden ba-
jon nem segíthet, de megakadályozza
egyetlen osztály tulsúlyát s az eddig kíta-
gadottakba a saját felelősségük tudatát
plántálja. S még egyet. A tiszta politikai
opportunitás szempontjából ma még talán
valahogy meglehetősen a választói
reform nélkül. De három vagy négy év
mulva a mozgalom leküzdhetetlen volna.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6
órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap
délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Szeptember 1., 2. Megyei állandó választmány ülése.
Szeptember 4. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Szeptember 11. Közigazgatási bizottság ülése.

„TORONTÁL“ tárcája.

A szerelmes levél.

Tanuló éveim alatt egy nagy bérka-
szárnyában laktam Szentpéterváron.
Szomszédomban azoknak a szegény, bukott
leányoknak egyike tengette életét, kikről
nem szívesen beszél az ember. Nataljának
nevezte el magát ez a sötét hajú, csontos,
délorsországi nő. Otromba modorával és
mély hangjával annyira visszataszítólag
hatott reám, hogy ajtómat egyszer sem
hagytam nyitva, ha otthon tartózkodott.

Néha-néha találkoztunk a lépcsőkön,
mikor is mindig undorító mosollyal sur-
rant el mellettém. Néhányszor részegen is
láttam őt; kuszált hajjal és gyűrött piszkos
ruházatban. Csak ilyenkor merészelt meg-
szólítani:

— Ejh, jó napot kedvesem!

De én soha sem álltam vele szóba.
Íránta érzett ellenszenvem annyira nőtt,
hogy akár ki is hurcolkodtam volna miatta
lakásomból, ha szobám nem olyan barátság-
os és ablakimból nem nyílik olyan szép
kilátás a kertekre.

Egy reggel, mikor még ágyamban
lustálkodva, valami jó kifogás után keres-
géltem, melylyel igazolnom lehetett volna
távolmaradásomat az egyetemről — ajtóm
váratlanul kinyílt és . . . Natalja pislogott
felém a résen.

— Bocsánat, tanuló ur . . .

— Mit akar? — kérdeztem haragosan.
Egy percig hallgatott.

— Szeretném valamire felkérni
levelet akarnék haza küldeni! Irna ön

helyettem néhány sort? kérdezte habozó és
félénk hangon.

Egészen lefegyverezte haragomat.
Megtesszem neki ezt a szivességet, — gon-
doltam — s azonnal kiugrottam az ágyból.

— Mit irjak? — kérdeztem, mialatt
papírt és tollat vettem elő.

Natalja csak bámult.

— Nos, kinek szóljon a levél? — kér-
deztem türelmetlenül.

— Ruschkw Asstasy Iwanowitsch-
nak, Prossda-ba!

— Tovább, tovább! . . . Mit irjak?

„Édes Asstasy! A censtocha-i Szüz-
anya oltalmazzon, te egyetlenem! . . . Már
régóta várok felőled hirt! Miért nem irsz?
Miért nem csillapítod vágyódásomat?”

Natalja.

— Ki az az Asstasy? — kérdeztem
tőle, midőn a levél készen volt.

— A vőlegényem!

— A vőlegénye?

— Mit csodálkozik? . . . Nekem talán
még vőlegényem sem lehet?

— Persze, hogy lehet! . . . Mióta tart
már a dolog?

— Hat év óta! — válaszolt szomorúan.

— Köszönöm szivességét, tanuló ur. Tehet-
nék talán önnek valami szolgálatot?

— Nagyon köszönöm!

— Talán felvarrhatnék, vagy megfol-
tozhatnék valamit?

— Nem, nem, köszönöm! — válaszol-
tam élesen.

Natalja elment.

Körülbelül két hét mulva egy barát-
ságtalan, homályos, kora tavaszi napon,
unottan és rosszkedvűen bámultam ki a
kertekre. Az ajtó ekkor ismét kinyílt.

— Zavarom önt, Ivan Alexandrovich?
— kérdezte Natalja.

— Ön az? — válaszoltam mogorván.

— Mit akar?

— Ismét volna egy megírni való leve-
lem! . . . Kisegítene még egyszer, tanuló
ur? . . .

— Hogyne! . . . Ismét Asstasy-nak?

— Nem! . . . most tőle!

— Tőle? . . . Nem értem! — válaszol-
tam és bámoló tekintettel néztem reá.

Natalja zavarba jött.

— Bocsásson meg, Ivan Alexandro-
vich! . . . Ostobaságokat beszéltek össze-
vissza! . . . Ne nekem, de egy barátom-
nak . . . Egy fiatalember, aki ismerősöm,
nagyon szeret egy Natalja Nevű leányt . . .
Ő azonban nem tud írni. Tehát megírná ön
Nataljának helyette a levelet?

Fürkésző pillantásom alatt homlokig
elpirult.

— Hazugságaival egyszerűen el akar
ámitani! — jegyeztem meg szigorú ha-
gon. — Szeretne valamit mondani, de nem
képes őszinteségre. Asstasy bizonyára kép-
zelt alak és ürügyül szolgál, hogy velem is-
meretséget kössön. Ezzel ugyan célt nem
ér! . . . Hallja?

Arca mély bánatot árult el. Beszélni
akart, de egyetlen hang sem birt kitörni
ajkain. Viselkedésével azt a gondolatot éb-
resztette fel bennem, hogy a levél mögött
valami más ok is rejtőzhetik.

— Uram . . . — szolt végre rekedten,
de rögtön elhallgatott és azután elhagyta a
szobát.

Kissé kellemetlen érzés vett rajtam
erőt. Igazságtalanul viselkedtem volna
vele szemben? Az ördögbe is, hogyan függ-
het össze ez a dolog? Utána mentem.

HIREK.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósága az időközben összegyűlt s elintézésre váró ügyek tárgyalására szeptember hó 4-én d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre vonatkozó állandó választmányi ülések szeptember hó 1-én és 2-án d. u. fél 4 órakor lesznek.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter *Tóth Margit* okl. óvónőt a lázárköldi áll. kisedővödőhöz kisedővönővé nevezte ki.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter *Popp Fülöp* bánlaci és *Popa Miklós* fényi gör. kel. román lelkészeknek egyenkint 200—200 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Lauka Gusztáv emlékezete.** Elhunyt koszorus írónk *Lauka Gusztáv* halálának 9-ik évfordulója alkalmából ma délelőtt a róm. kath. plébánia templomban gyászistentisztelet volt, amelyen részt vettek az elhunyt tisztelői és ismerősei.

— **A villamvilágítási biz. ülése.** Nagybecskerek város villamvilágítási bizottsága ma délután dr. *Perisics Zoltán* polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen az egyik 200 lóerős villamosgépnek egy 400 lóerősre való kicserélése ügyében tanácskozott a bizottság. Az ülésről egyébként lapunk holnapi számában közlünk részletesebbeket.

— **Megjutalmazott gazdasági cselédek és munkások.** A földmivelésügyi miniszter a vármegye főispánjának előterjesztésére *Sporea Zsiva* bánlaci *Katy* György gyérei, *Trifunov Márk* szerbcsanádi, *Guliska János* kiszombori, *Udovics Száva* nagyszentmiklósi, *Bertók Gábor* homoliczi, *Bali Illés* tordai, *Gyrosán Miklós* zombolyai, *Bischof Mihály* kiskomlósi, *Zahari Miklós* nagytószegi, *Horn Mihály* kiskomlósi, *Knaipp János* náköfalvai, *Schmidt Mihály* nagyjécsai, *Lieb György* gyertyámosi, *Metz Miklós* écskai és *Paul Péter* nagykindai gazdasági munkásokat, illetve cselédeket hosszú évi hű szolgálatuk elismerésül 100—100 korona pénzjutalommal és elismerő oklevéllel, továbbá ugyancsak a főispán előterjesztésére *Christian Ádám*, *Kozalics Ilia*, *Wancsik Gábor*, *Sztipulity Péter*, *Mészáros János* és *Eleven Imre* gazdasági cselédeket szintén hosszú idei buzgó szolgálatuk elismerésül oklevéllel tüntette ki. Itt említjük meg, hogy a pénzjutalommal kitüntetett munkások anyagi jutalmazását a vármegyei gazdasági egyesület vállalta magára.

Natalja az asztal mellett ült és kezeire támasztva fejét, maga elé bámult.

— Nos, miként áll tulajdonképpen a dolog? — kérdeztem.

Hirtelen felugrott és örömtől ragyogó szemekkel sietett felém.

— Hogy miben áll? ... Nos, sem Assstasy, sem Natalja nem létezik! ... De mit törődik ön ezzel? ... Vagy talán nagy fáradtságába kerül ha néhány szót leír? ... Nem? ... Hát azután? Mi legyen még tovább? ...

— En még mindig értelmetlenül bámultam reá.

— Engedje meg, — mondtam végre, boszus hangon — képtelen vagyok önt megérteni! ... Tehát Assstasy csak képzelt alak?

— Nem!

— És Natalja?

— Az sem! ... Azaz, hogy Natalja én vagyok! ...

Minden kísérlettel fel kellett hagynom, hogy zavaros szavainak sötétségébe világosságot gyujtsak. Csak azt szerettem volna megállapítani, vajjon én vagyok-e a bolond, vagy ő vesztette el az eszét?

Közben asztaláról kikotort egy darab papíroszt, melyet elém tett s aztán így szólt:

— Itt van, ez az ön levele! ... Ha ön csakugyan nem akar írni, majd találom én magamnak más valakit, aki teljesíteni fogja kérésemet.

Egyetlen pillantás elárulta, hogy a papír az Assstasynak szóló levél volt. Türelmem ekkor már teljesen véget ért.

— Nos, mondja meg tehát, hogy mindez mit jelentsen? ... Miért iratta meg velem a levelet, ha nem szándékozott elküldeni? Egyáltalában miért írjanak má-

— **Gazdasági szakoktatás a nagyszentmiklósi polgári iskolában.** Mint Nagyszentmiklósról jelentik, az ottani polgári fiúiskolában fontos tantervi újítás készül. Tervbe van ugyanis véve, és az eziránt való felterjesztést az iskola igazgatója már a közoktatásügyi miniszteriumhoz küldötte, hogy már a folyó 1911—12-ik tanévben a gazdasági oktatás, mint rendkívüli tantárgy az összes osztályokban bevezetessék. Az oktatás gyakorlati része kapcsolatba kerül az ottani állami földmives iskolával, melynek mintaszere berendezése és kormányzása kétségkívül a tanítás nagy előnyére fog válni.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradnak.** A honvédelmi miniszter valamennyi megyei és városi törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben megfelelő további sürgős intézkedések és közhirrétél végett értesíti a törvényhatóságokat, hogy a közös hadsereg nem tényleges állományu legénységeinek ellenőrzési szemléi a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, nemkülönben a honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a folyó évben *nem tartatnak meg.* Ezzel szemben a tartalékos tiszteknek, tiszt-tisztviselők, hadapród-jelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatása azonban az eddigi módon a folyó évben is megtartandó.

— **Az ág ev. egyház köréből.** A temesvári ág. h. evang. egyházköztség legutóbb tartotta *Doleschall* Lajos főesperes elnöklése alatt lelkészválasztó egyháztanács ülést, abból az alkalomból, hogy eddigi lelkésze *Kramár Béla*, kir. tanácsos lelkészi állásáról előrehaladott kora miatt lemondott. A gyűlés sajnálattal vette tudomásul a lemondást, távozó lelkészének hálás köszönetét és elismerését fejezte ki. Az egyházköztség a lelkészi állást egyhangulag meghívás útján tölti be s meghívandó és megválasztandó *Bohus* Károly ferencfalvi lelkészt, egyházmegyei főjegyzőt, volt országgyűlési képviselőt szemelte ki. Az új lelkész választása folyó évi szeptember hó 17-én lesz.

— **Műkedvelői előadás.** A nagybecskereki szerbgyézházi dalegylet színiügyi bizottsága Nagybecskereken 1911. évi augusztus hó 28-án a Korona-szálloda összes termeiben táncvizsgálommal egybekötött színelőadást rendez, melyre a közönséget ezuton is meghívja. Belépődíj személynként I. rendű ülőhely 1 K 80 f., II. rendű ülőhely 1 K 40 f., III. rendű ülőhely 1 K 20 f., állóhely 1 K. Jegyek előre válthatók a Terzin Zsivoin-féle Fő-utcai kereskedésben. A tiszta jövedelmet a dalegylet pénztára javára fordítják. Kezdeté pont 8 és fél órakor este. Megjelenés közönséges öltözékben. Külön meghívókat nem boesátanak ki. A műsor a

sok is, mikor ön ugysem küldi el a leveleket?

— Hová?

— Assstasy-nak!

— Hiszen Assstasy nem létezik!

Ezzel a kijelentésével teljesen megzavart.

— Hát nem érti? — folytatta Natalja.

— Assstasy nem létezik, csak az én képzeletemben! ... Lássá, én is csak asszony vagyok és vágyom egy kis szeretet után! ... Azzal pedig senkinek sem tesz rosszat, ha írok neki!

— Kinek, az Isten szerelmére?

— Nos, hát ... Assstasynak!

— Hiszen épp az elébb állította, hogy Assstasy nem létezik!

— Ön még mindig nem ért engem! ...

Persze, Assstasy nem létezik, de elképzelem őt magamnak s ez olyan, mintha csakugyan élne! ... Ő ír nekem és én válaszolok neki! ...

Most már megértettem! ... Valami megaláztatásféle érzés vett rajtam erőt, mintha szegénylenem kellett volna magamat! Meleg szájalmat éreztem a szegény teremtés iránt, aki — mert nem volt barátja — álmódott magának egyet.

Ettől kezdve pontosan, hetenkint kétszer megírtam a leveleket. Egyet Assstasy-nak Nataljától, a másikat pedig Nataljának Assstasytól. Annyi melegséget és szeretetet öntöttem a sorok közé, amennyire csak képes voltam. Az a gondolat vezette tollamat, hogy a szegény teremtés talán vigaszt és gyenge kárpótlást fog találni a szerelmes szavakban, elvesztett boldogságért! ...

A. Csehov.

következő: 1. „A szórakozottak.” Bohózat 1 felvonásban, szerző Raimund Rikárd, szerbre fordította Piperszki Kamenkó. Szereplők: Piperszki Kamenkó, Maximesev Katica, Stefanovits István, Szubotits Nenád. 2. „A rendelő óra.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta Almásy Tihamér, szerbre fordította Stefanovits István. Szereplők: Stefanovits István, Hornung Katica, Maximesev Katica, Tabacski Marinko, Piperszki Kamenkó, Szubotits Nenád, Roknic György, Sztankov Szvetozár, Rákits Lázár Piperszki Vukica. 3. „A szenesuti rablógylkosság.” Bohózat 1 felvonásban. Irta Bergen A., szerbre fordította Piperszki Kamenkó. Szereplők: Stefanovits István, Hornung Katica, Rákity Lázár, Jovanovits Emil, Piperszki Kamenkó. Előadás után táncvigalom.

— **Filharmonikusok hangversenye.** A nagybecskereki filharmoniai-egyesület választmánya elhatározta, hogy a szeptember hó 2-ára tervezett hangversenyt a kereskedő ifjak ugyanakkor megtartandó mulatságára való tekintettel szeptember hó 7-ére halasztja. A hangversenyt a Korona-szállodában fogják megtartani s a részletes műsört a napokban adja ki az egyesület vezetősége.

— **Uj tanyaelnevezés.** A m. kir. belügyminiszter Torontálvármegye közönségéhez egyidejűleg intézett rendeletével a Tamásfalva határában fekvő Hetey-tanya nevet az 1898. évi IV. t.-c. 3. §-a alapján *Mixich-tanya* névben állapította meg.

— **Gépkezelők és kazánfűtők vizsgája.** A Szegeden szervezett vizsga-bizottság előtt szeptember hó 3-án délelőtt 8 órakor tartatik meg a legközelebbi vizsga. A kérvényhez csatolandó: 1. Keresztlevél. 2. Erkölesi bizonyítvány. 3. Hatóságilag igazolt szolgálati bizonyítvány. Kazánfűtői vizsgáért fizetendő 6 korona. Gépkezelői vizsgáért fizetendő 10 korona. Fűtői és gépkezelői vizsgáért fizetendő 16 korona.

— **Az életmentő uszómester.** Annak idején megírtuk, hogy a Steigerwald-féle uszoda derék uszómestere *Stefanovics* Bogolyub a saját élete veszélyeztetésével kimentette a vízből *Sárfy* Quidó kizigazgatási bírónak Nagybecskereken időző leányát. *Sárfy* Quidó ma 50 koronát küldött lapunkhoz, hogy juttassuk el az uszómesterhez jutalmul az életmentésért. Az adományt ma át is adtuk a derék uszómesternek.

— **Leugrott a vonatról.** Tegnapelőtt délután a Temesvár felől érkező vonaton jött *Blázics* Jolán 27 éves aradi varrónő Aradra. A varrónő nem várta meg, amíg a vonat meg-

601—15.13

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni.

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 „ 12 „
Védjegy 1 doboz (100) hüvely 70 „

Bárki feladja címét egy levelezőlapon **HALASZ FERENCNEK** Budapest, VII., Nefelejts utca 4. kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve.

Orvosi tanácsra a lapok nyomtatásánál de minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO” víznyomással.

Kapható: *Strelinger Márk* m. kir. dohány és szivar nagyáruházában.

áll, hanem a mozgásban levő kocsirol leugrott. Az ugrás oly szerencsétlen volt, hogy B'ázics Jolán balkarját eltörte. Bevitték a kórházba, ahol bekötötték sérülését.

TÁVIRATOK.

Obstrukció a sajtószabadsággal.

Zárt ülés szünetekkel. — Egy kis nyílt ülés is. — Interpellációk.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ellenzék akárcsak annakidején az árpádi népgyűlést, most a sajtószabadság jelszavát ragadta meg obstrukciós eszköznek s megint nagy garral hirdeti, hogy addig nem lesz rendes tanácskozás a Házban, amíg ama bizonyos boulevard-újságnak nem ad a kormány elégtételt. Persze a kormány nem fog elégtételt adni s az ellenzék ismét úgy fog járni, mint az árpádi népgyűléssel, hogy szégyenszemre menekülnie kell az újabb veremből melyet szerencsétlenségével ásott Mert amiut mindenki megütközött azon, hogy a multkor egy parlamenten kívül elhangzott beszéddel akasztotta meg a parlament tanácskozását, éppen úgy ma is minden komoly ember megütközik azon, hogy egy politikai párt azonosítja magát egy szenzációt hajhászó boulevard-újság ügyével s azt kerékkötőnek használja nagyfontosságú, országos ügyek intézésénél. Csunya játéka minden bizonnyal megint a közönybe és a nevétségességbe fog fulni, mint ahogy már ma is megütközéssel nézi a közönség tulnyomó része az újabb obstrukciós komédiát.

A képviselőház mai ülésén is ezzel az újabb obstrukciós eszközzel dolgoztak, zárt üléssel, interpellációkkal tarkítva. Az eredmény természetesen megint semmi, csak egy újból elfecsérelt nap.

Az ülésen **Kabos Ferenc** elnökölt s két obstrukció ellenes feliratot

terjesztett be. A két felirat Szatmár- és Temesvármegyéké. Mindkettőre névszerinti szavazást s annak holnapra való hasztását kérték.

Miután **Khuen-Héderváry** Károly gr. több közigazgatási javaslatot terjesztett be, az elnök jelentette, hogy négy képviselő napirend előtti felszólalásra kért engedélyt amit azonban ő nem adott meg.

A Ház sem adja meg az engedélyt, a mire megint

zárt ülést kérnek.

A zárt ülésen **Holló Lajos** beszél és nagy hangon kijelenti, hogy addig nem lesz rendes tanácskozás, míg a kormány a sajtószabadságon esett sérelmet nem orvosolja.

A zárt ülésen más nem történt, mert olyan kevesen voltak jelen, hogy kétszer-háromszor fel kellett függeszteni. Ezekkel a felfüggesztésekkel eltelt az idő fél 2-ig, amikor megint nyílt ülés következett, hogy sor kerüljön

az interpellációkra.

Abrahám Dezső interpellált a csomagszállítási részvénytársaság hírlapszállítási szerződése dolgában.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök nyomban válaszolt és kijelentette, hogy a szerződést még a Fejérváry-kormány kötötte s a mult kormány átvette és így átvette ő is ezt a szerződést, amelyben megállapított jogokkal a jelenlegi kormány nem élt, csak most, amikor a közrend és a köztisztesség érdekében szükségesnek találta.

Kossuth Ferenc személyes kérdésben igyekezett mosni a koalíciós kormányt azzal, hogy ők szintén nem éltek a szerződéssel.

Erre viszont **Khuen-Héderváry** miniszterelnök kimutatta, hogy a koalíciós kormány igenis élt a szerződéssel, amikor az őket támadó lapokat, például a Népszavát is kitiltotta a vasuti pályaudvarokról.

A miniszterelnök válaszát a többség tudomásul vette.

Végül **Kun Béla** egy helyi ügyben interpellált.

A helyzet.

Játék a sajtószabadsággal. — A tisztességtelen sajtó ellen. — A miniszterelnök nyilatkozatai. — Szeptemberben történik valami.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mára is, sőt hir szerint holnapra is zárt ülés van az obstrukciós kabaret programján. De ezek félreismertetlenül a legújabb hecc utolsó vonaglásai, mert a sajtó mindinkább higgadtabb álláspontra kezd helyezkedni és ma már több napilap: „Budapesti Hírlap“, az „Esti Újság“, „Polgár“, „Alkotmány“ kiméletlen szókimondással tiltakozik az ellen, hogy egy lap megrendszabályozása, melynek trágárságai régóta közutálatot és felháborodást keltettek, a sajtószabadság megsértése gyanánt, tüntetessenek fel. A sajtó önmagát piszkítja be, mondják ezek a lapok, ha ezzel az üggyel azonosítja magát. A „Polgár“ megbotrúkozik a fölött, hogy az ellenzék obstrukciós játék formájában él vissza ezzel a sajtóüggyel.

Egyébiránt másik részről is komoly hangok vegyülnek a furcsa zsvivajba.

A miniszterelnök Lomnicon fogadta a „Frankfurter Zeitung“ munkatársát és nyilatkozott a választójog reformjának sürgősségéről és elodázhatatlanságáról. A radikális lapok a „Világ“ és „Népszava“ vezércikkben konstatálják, hogy **Héderváry** immár közelebb áll az ő felfogásukhoz, mint bármely más magyar politikus, különösen mint **Kossuth**.

A bécsi „Neues Wiener Tagblatt“ viszont **Héderváry**nak azt a nyilatkozatát hozza, hogy szeptemberig nézni kell ezt a kavarodást s ezután *okvetlenül történnie kell valaminek a parlamenti helyzet megváltoztatására*. Ez a nyilatkozat foglalkoztatja a legélénkebben a politikusokat s némelyek a házszabályok szigorúsításának mások a Ház felosztására gondolnak. Bizonnyos, hogy ezek egyikének igaza lesz.

A trónörökös Fiumében.

Budapest, augusztus 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, **Ferenc Ferdinánd** trónörökös ma odaérkezett, hogy onnan a dalmát partvizekre hajózzon s részt vegyen az ottani tengeri hadgyakorlatokon.

Gyilkos tanár.

Budapest, aug. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint **Karánsebesről** jelentik, **Jónás István** képezdei tanár féltékenységből le akarta löni a feleségét, a golyó azonban célt tévesztett és a tanár anyósát találta, aki nyomban meghalt. A gyilkos tanárt letartóztatták.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata augusztus 23.

Buza (augusztusra)	23.40	—
Buza (októberre)	23.74	—
Rozs (augusztusra)	19.94	—
Zab (augusztusra)	17.92	—
Tengeri (augusztusra)	16.42	—

Felelős szerkesztő: **Somfal János**.

Sport.

A nagyikikindai kerületi atletikai verseny.

— A részletes eredmény. —

Hirt adtunk már a nagyikikindai atletikai klub vasárnap tartott kerületi versenyéről, amelyen szép sikerrel vettek részt a nagybecskereki atleták is. A versenyen került eldöntésre Nagyikikinda város vándordíja, amely négy junior versenyszámra volt kiírva s amelyet a Temesvári Atletikai Klub nyert el. A TAK. a díjat egyelőre egy évre veheti birtokába, végleges tulajdona három egymásután következő elnyeréstől van függővé téve. A vándordíjon kívül az értékes tiszteletdíjak egész serege került a győztesek között kiosztásra. Nagyikikinda közönsége valóban imponáló aldozatkészséggel mutatta ki a sport iránti érdeklődését és azt, hogy a testedzés propagálásának munkáját méltányolja és segíteni kívánja. Tiszteletdíjakat adtak: a nagyikikindai hölgyek, a 12. huszárezred tisztikara, Kajtár főkapitány, a nagyikikindai gőzmalom, a nagyikikindai gyárosok, a kereskedők és iparosok, a takarékpénztárak és bankok.

A verseny részletes eredményéről most a következő jelentést küldték lapunknak:

100 yardos síkfutás: 1. **Erdős Árpád** Temesvár 10⁴/₅ mp. 2. **Szenessy István Nagybecskerek** 3. **Duffner János Arad**. A nap legszebb versenye. Izgató finis után mészélességgel nyerve.

Diszkoszvetés: 1. **Lakovics** Nagyikikinda 30.48 mp. 2. **Löbl**, Temesvár 30.30 m. 3. **Stiel**, Temesvár 30.27 m.

Egynegyed angol mértföldes síkfutás: 1. **Mészáros**, Arad 54²/₅ mp. 2. **Belu**, Temesvár. 3. **Dorogi**, Arad.

Rudugrás: (kerületi bajnok). 1. **Petrón György dr.** 2.80 m. 2. **Deutsch Antal** Nagyikikinda. 3. **Genesy Béla** Arad.

Egy angol mértföldes síkfutás: 1. **Mészáros**, Arad 5 perc 1⁴/₅ mp. 2. **Nagy Sándor** Arad. 3. **Vámos**, Nagyikikinda.

Távolugrás: 1. **Löbl**, Temesvár 6.17 m. 2. **Veszelinovics**, Nagyikikinda és **Panyigai**, Arad, holtversenyben 5.98 m. 3. **Riesz József** Temesvár 5.83 m.

Súlyemelés: 1. **Klein József** Arad, 39-szer. 2. **Menglics**, Arad 38-szor. 3. **Baumann**, Arad 36-szor. **Beck Ernő** Szeged 34-szer.

Gerelyvetés: 1. **Sztankóczy**, Arad 39.90 m. 2. **Dorogi**, Arad 35.40 m. 3. **Szímite**, Nagyikikinda 35.34 m.

220 yardos síkfutás: 1. **Szenessy István Nagybecskerek** 25²/₅ mp. 2. **Bácskay**, Arad. 3. **Mihelics Dezső Nagybecskerek**.

Súlydobás: 1. **Ujlaki**, Temesvár, 12.17 m. 2. **Löbl**, Temesvár 11.57 m. 3. **Kéry József** Szeged 11.28 m.

Félangol mértföldes síkfutás: 1. **Bukovinszky**, Arad. 2. **Belu**, Temesvár. 3. **Szilvássy**, Arad.

Magasugrás: **Paál Jenő** Arad 1.70 m. 2. **Panyigai**, Arad 1.65 m. 3. **Veszelinovics**, Nagyikikinda 1.50 m.

1600 m. staféta: 1. Aradi Tornaklub. 2. Aradi Atletikai Klub. 3. Nagyikikindai A. Klub.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: **Hermann Hirsch**, Wien, VII.

521(3) - 12.10

Fertőtelenítő szerek.

Nyers carbol

literje 30—40 és 60 fillér.

Hordó számra 100 kiló 24, 30, 40 K.

Tiszta carbolsav kilója 3.50 K.

Creolin . . . . . literje 60 fillér.

Carbolneum . . . literje 24 fillér.

Carbolmész . . . kilója 20 fillér.

Zöldgálic . . . . . kilója 20 fillér.

Lyoform, hysol, formalinpasztillák
jutányosan raktáron.

Kovács Sándor drogériája
Nagybecskerek.

Telefonaz. 43.

Telefonaz. 43.

A nagyszentmiklósi népbank mint r. t.
a lemondás folytán megüresedett

pénztárnoki állásra pályázatot hirdet.

Javadalmazás 1600 korona évi fizetés. — Oly egyének, kik a könyvelésben jártasak előnyben részesülnek. A kérvények a nyert ismeretek megjelölésével e hó végéig beadandók. Az állás október 1-én elfoglalandó.

813—3.3

Az igazgatóság.

Katalinfalva község előljáráóságától.
713—1911. sz.

Hirdetmény.

Katalinfalva község alulírott előljáráóságá ezennel közhírré teszi, hogy a községi nagyvendéglő f. évi szeptember hó 5-én d. e. 9 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen 1914. évi október hó 1-ig terjedő időtartamra bérbe lesz adva.

Kikiáltási ár 800 korona évi bérösszeg.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Katalinfalva, 1911. augusztus hó 21-én.

838—2.2

A községi előljáráóság.

Csenei járás főszolgabíróságától.
3277—1911. sz.

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye csenei járásához tartozó Kócse községben ujonan rendszeresített, 120 kor. évi fizetés és a szabályszerű látogatási díjakkal javadalmazott községi szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 28. §-ának megfelelően felszerelt kérvényeiket

1911. évi szeptember 20-ik napjáig hivatalomhoz annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapját később tűzöm ki.
Csene, 1911. augusztus hó 14.

832—3.2

Sztojánovics Vazul,
tb. főszolgabíró.

A Ferencz József-téren
Szávics Iván házában, a Kelemen-féle

üzlethelyiség

folyó évi november 1-től

kiadó.

Bővebbet: Franz J. L. irodájában.

834—3.3

Egy teljesen jó karban levő Höcker-féle 30 HP teljesítményű félstabil gőzgép

igen jutányos árban eladó.

Bővebbet Stagelschmidt téglagyárban

Nagybecskereken.

827—3.3

Telefon 201.

Telefon 201.

Benó Testvérek ezelőtt Kokits A. F. divat-, rövid-, játék- és cipőkereskedés Nagybecskerek.

Iskolai idényre ajánlunk:

Leány kötényeket, gyermek harisnyákat,
gyermek esőernyőket, gyermek ing és
gallérokat, hajkeféket, fésűt stb. stb.

Mindenféle kézimunkákban a legszebb választék.

Postai megrendeléseket a levél kézhez vétele után rögtön és pontosan elintézzünk. Meg nem felelő áruk szívesen visszavételnek.

Külön cipőosztály:

Flu R. chevro cipő	K. 670	Es jobb
„ R. box cipő	K. 670	
Leány R. chevro cipő	K. 580	
„ R. box cipő	K. 580	
Sárcipők (Galoschni).		
Legjobb (pontos) iskolai előírás szerinti torna cipők	K. 3—	405—x 45
Férfi strapa cipő	K. 750	